

[N. Neergaard.]

der var næsten lidt af det ærede Medlems Lyssyn, som kom til at dryppe paa Fabrikkerne ogsaa: at det ogsaa var nogle udkaarne Mennesker, som havde vidst at indrette det saa storartet, saa det nok skulde gaa, og vi nok skulde slippe forbi alle de Klipper, som truer andre.

Nej, det er ikke den rette Maade at tage det paa. Den rette Maade, tror jeg, er den, som Erhvervene har taget det paa, at de ønsker at indrette sig paa at kunne tage Tønnen med de Krisetider, som de alle som een forudser vil komme ogsaa for dem, ligesom de er kommet for Landbruget. Det er det rigtige, og saa er det rigtige ikke at nære mystiske Forestillinger om, at vi her kan gaa paa tværs af alle Hensyn, som tages i andre Lande, at vi her kan sætte Arbejdslønnen saa højt, som det skal være, og endda konkurrere glimrende, at vi her kan belaste os med endnu en vældig Byrde af sociale Udgifter, endskønt vi faktisk er i Spidsen i saa Henseende, og intet andet Land bærer større eller saa store Byrder til den sociale Lovgivning, som vort gør. Et saadant Lyssyn tror jeg ingenlunde gavner Sagen.

Maa jeg som en ren Parentes, da jeg er ved det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen, sige til ham i Anledning af et Par Bemærkninger, han gjorde om min Skattelovgivning — han mente, at i 1908 kunde jeg skrive Toldloven, som jeg vilde —, at jeg ved ikke, hvad det er for mytiske Forestillinger, der efterhaanden har dannet sig med Hensyn til min Stilling i 1908. Jeg var jo ikke en Gang Finansminister den Gang, denne Toldlov blev vedtaget, kun Ordfører.

Jeg skal ikke nægte, jeg havde betydelig Indflydelse paa den; men at vi fra Venstrereform-Partiet og fra det moderate Venstres Side kunde skrive Toldloven, som vi vilde, det er mildest talt en uhyre Misforstaaelse. Vi havde et Flertal af Højre og Erikonservative i Landstinget og et Flertal, som trods Forskelligheder, der kunde have været i Aarenes Løb, nu var blevet fuldt ud protektionistisk; og enhver Indrømmelse i frihandelsvenlig Retning, som vi fik gennemført i denne Toldlov — vi fik jo dog gennemført ikke saa lidt, vi fik gennemført ca. 20 pCt.s Nedsættelse af Beskyttelsen, saaledes som Marcus Rubin har anslaaet det til —, enhver Fremgang i denne Retning maatte vi kæmpe haardt for.

Og saa mente det ærede Medlem, at jeg havde overbebyrdet Landbruget med Skatter i Perioden 1920—24. Jeg skal gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det var

Luksusskatter, som jeg tror ikke ramte Erhvervene paa nogen nævneværdig Maade, hverken Landbrugserhvervet eller Industrien i det hele o. s. v. Endvidere, at Grundskatterne nedsattes, og Jernbanetaksterne, Godstaksterne, nedsattes med 30 Mill. Kr., og at der skete en Begyndelse til Overdragelse af de daværende ganske vist ikke meget betydelige Automobilafgifter til Kommunerne, hvorved Grunden lagdes til den mægtige Udvikling, som denne Sag har taget.

Men dette er kun en Parentes i Anledning af det ærede Medlems særlige Bemærkning derom.

Naar jeg siger, at man i Gerning ingen Hensyn tager til det, man saadan altsaa gør en lille halv Reverens for, nemlig den truende Krise, saa viser det sig i høj Grad i Regeringens Lovgivningsprogram, ikke mindst i de sociale Forslag. Ogsaa jeg har en levende Interesse for disse Forslag, ogsaa jeg anerkender fuldt saavel som det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen, at Socialminister Steincke er i højeste Grad kompetent paa disse Omraader, og jeg tvivler ikke paa, at meget af, hvad han foreslaar med Hensyn til Forenkling, med Hensyn til mere praktisk Ordning, med Hensyn ogsaa til virkelige organisatoriske Ændringer, at meget af dette vil kunne finde Tilslutning i alle Partier, i hvert Fald skal finde det i Venstre.

Men at gaa med til en Udgiftsstigning, som efter Ministerens egne Opgivelse for Staten betyder en Stigning fra ca. 73 til 100 Mill. Kr., altsaa 27 Mill. Kr., og en Stigning i den samlede Byrde, naar man fradrager den Lettelse, som Kommunerne faar, paa 15 Mill. Kr., det anser jeg for umuligt under den nuværende økonomiske Situation. Ønsker man noget gennemført her, saa maa man stille det finansielle saaledes op, at der er en Mulighed for Gennemførelse, og i alle Enkeltheder vil man saa være sikker paa at finde Venstre i høj Grad forhandlingsvilligt. Men hvordan man vil tænke sig alene en saadan Merudgift rummet indenfor det nuværende Budget, hvor det er ganske givet, at Indtægtssummerne maa gaa stærkt ned, og at ogsaa Udgiftssummerne maa komme til at gaa op, det overstiger mine Begreber.

Forholdet er jo det, at Landbruget er ramt saa haardt, som det ikke har været i lange Tider før; derom er alle indsigtsfulde Landmænd enige. Selv om man ikke vil male Spøgelse paa Væggen med Hensyn til engelsk Told — Spøgelse, der maaske dog har nogen Livskraft i sig —, er Situationen, det er ikke for meget at bruge Udtrykket: